

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ № 8

засідання кафедри економічної кібернетики
Тернопільського національного технічного університету
імені Івана Пулюя
від 30 грудня 2025 року

Присутні: Берестецька О.М., Гарматій Н.М., Гац Л.Є., Дмитрів Д.В., Ковальчик О.А., Мартиняк І.О., Різник Н.М., Марущак О.В., Демченко Н.І.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ

5. Обговорення результатів опитування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка» щодо рівня обізнаності з питань академічної доброчесності.

СЛУХАЛИ: 5. Обговорення результатів опитування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка» щодо рівня обізнаності з питань академічної доброчесності.

ВИСТУПИЛИ: Берестецька О.М. про результати проведеного відділом забезпечення якості освіти в період з 22.09.2025 по 22.10.2025 року опитування здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, що навчаються за освітньо-професійною програмою «Економіка» щодо рівня обізнаності з питань академічної доброчесності, яке проводилося відповідно до наказу ректора від 10.09.2025р. №4/7-808 «Про опитування здобувачів щодо академічної доброчесності».

Мета опитування – вивчення рівня обізнаності здобувачів вищої освіти із поняттями та принципами академічної доброчесності.

Опитування проводилося шляхом online-анкетування за допомогою сервісу Google Forms анонімно та на добровільних засадах.

В опитуванні взяли участь 35 здобувачів вищої освіти, що склало 77,4% від загального контингенту здобувачів даної освітньої програми.

Доповідач зазначила наступні моменти:

1. 85,7% опитаних знайомі з поняттям «Академічна доброчесність».
2. 94,3% респондентів ознайомлені з Положенням університету, що містить настанови, стандарти та процедуру дотримання академічної доброчесності в університеті.
3. На запитання «Що означає академічна доброчесність?»
 - 92% опитаних відповіли: Посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок тощо;
 - майже 88%: Надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової) діяльності;
 - близько 82%: Самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю;
 - 78%: Дотримання норм законодавства про авторське право та суміжні права.

4. Серед заходів, присвячених академічній доброчесності: 65,7% опитаних відзначили, що брали участь у бесідах з викладачами; 62,9% - вивчали в рамках предмету в школі; 31,4% - у зустрічах на кафедрі; 28,6% - в додаткових вебінарах; 22,9% - у загально-університетському семінарі з академічної доброчесності; через презентації ОП гарантом – 17,1%
5. На відкрите запитання «Що на Вашу думку є порушенням академічної доброчесності?» переважають відповіді: списування, присвоєння чужої роботи, надмірне використання інтернет джерел, фальсифікація, обман, порушення авторських прав, етичні порушення. Семеро опитаних відповіли, що не знають.
6. На запитання: «Які причини спонукають до академічної недоброчесності»:
 - 67,9% опитаних відмітили звичку використовувати чужі праці без посилань;
 - 57,1% - обмежений доступ до інформації;
 - 51,4% - нестача навичок академічного письма і знань дослідницьких методів;
 - 42,9% - непоінформованість щодо відповідальності за порушення академічної доброчесності.
7. 76,5 % опитаних ознайомлені із заходами, які можуть використовуватися для попередження порушень академічної доброчесності, 23,5% - ні.
8. На запитання: «Чи вважаєте, що використання ІІІ є порушенням академічної доброчесності» 53,8% опитаних відмітили, що важко відповісти; 30,8% сказали так; 15,4 – сказали ні.
9. Впродовж семестру найчастіше піднімалися питання: більшість респондентів обрали варіант «Часто» за всіма категоріями. Розподіл відповідей за темами:
 - правила цитування та посилання - найбільш обговорювана тема.
 - санкції за плагіат та списування - стабільно високий рівень обговорення.
 - етика та академічна доброчесність - обговорюється часто, проте має помітний відсоток у категорії «Дуже часто».
 - вимоги до письмових робіт має рівномірний розподіл між «Часто» та «Дуже часто».
10. На запитання: «Які, на Вашу думку, можливі шляхи уникнення плагіату під час навчання та написання кваліфікаційної роботи?»:
 - 57% респондентів не відповіли на запитання.Інші надали наступні відповіді:
 1. Збільшення кількості різної інформації на лекціях.
 2. Обмежений доступ до джерел, мале заохочення дотримання академічної доброчесності та наслідків її порушення, нестача навичок академічного письма та дослідницьких методів праці і навчання.
 3. Правильне цитування джерел, використання власних формулювань, перевірка роботи антиплагіатними програмами та планування часу для самостійного написання.
 4. Формулювати власні думки, а не копіювати тексти; планувати написання роботи завчасно, щоб уникнути поспіху.
 5. Правильно цитувати джерела, переробляти отриману інформацію своїми словами.

6. Розмови з викладачем та попередження у випадку плагіату, надання викладачами джерел які можна використовувати під час написання кваліфікаційних робіт.
7. більш якісне подання інформації від викладача, щоб студентам не доводилось плагіатити. Цитування.
8. Проведення опитувань аудиторно щодо розуміння студентами предметів та написання кваліфікаційних робіт.
9. Посилатися на джерела, писати своїми словами.
10. Власне висловлювання та додаткова література.
11. Самостійно писати текст, правильно цитувати використані джерела.
12. Нерозповсюдження своєї роботи, написання певних індивідуальних тез.
13. Знати для себе що стоїть за порушення про правило "Академічна доброчесність", озвивати критичне мислення, мати свою думку і аргументувати її.
14. завжди коректно оформлювати посилання на використані джерела
15. залишення посилань на джерело інформації.
16. 74,3% опитаних повністю зрозуміла система оцінювання результатів оцінювання, 25,7% - ні.
17. 82,9% респондентів відмітили, що викладачі об'єктивно оцінюють знання; 14,3% - важко сказати; решта відповіли, що ні.
18. 74,3% опитаних ознайомлені з процедурами оскарження результатів оцінювання, 25,7% - ні.
19. Для 48,6% опитаних норми академічної доброчесності є особистою мотивацією; 45,7% - відмітили, що залежить від обставин; 5,7% - не завжди.
20. 65,7% респондентів відмітили, що не знайомі з випадками порушення академічної доброчесності під час навчання, а 34,3% - так, знайомі.
21. 74,3% опитаних відмітили, що викладачі інформують про принципи дотримання академічної доброчесності та наслідки її порушень; 8,6% - ні; важко відповісти - 17,1%.
22. На запитання: «Які, на Вашу думку, заходи сприятимуть популяризації принципів академічної доброчесності серед здобувачів освіти університету?»
- 51,4% респондентів не відповіли на запитання.

Інші надали наступні відповіді:

1. Семінари на тему "Які наслідки будуть", а також чому круто писати самому.
2. Ознайомлення з правилами академічної доброчесності та наслідків їх порушення і також навчанням академічного письма, дослідницьких робіт, аналітичного мислення студентів та пропаганда академічної доброчесності, як доброго та головного явища освіти завдяки: освітнім бесідам з кураторами груп; презентації викладачів на початку семестру та повторення інформації у його середині та кінці; виступи ректорату університету з цим питанням. Найголовніше збільшення заходів, щодо контролю дотримання академічної доброчесності студентів в усіх видах робіт.
3. Інформування студентів, проведення тренінгів і лекцій, створення чітких правил та контроль їх дотримання.
4. Проведення дискусійних клубів чи круглих столів із теми етики у науці.

5. Лекції, тренінги, обговорення.
6. Усне сповіщення
7. раніше не приймала участь в подібних заходах, тому важко навести приклад.
8. Краще подання матеріалу, справедливе оцінювання у всіх викладачів
9. Більше проговорення наслідків порушення принципів академічної доброчесності.
10. Проведення лекцій про академічну доброчесність
11. зацікавленість у навчанні своєї спеціальності
12. створенням онлайн-платформи з корисними матеріалами та засобами перевірки на плагіат, що забезпечить прозорість, відповідальність та заохочуватиме студентів до чесної співпраці.
13. Конференції, бесіди з викладачами.
14. Створення культури доброчесності
15. Нагадування, бесіди.
16. проведення тренінгів, лекцій та семінарів з прикладами порушень і їх наслідків.
17. Конкурси та різні заходи

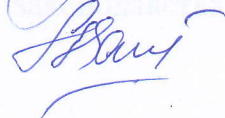
На заключне питання, чи є дотримання академічної доброчесності необхідним заходом для забезпечення якості освіти 77,1% відповіли так, 22,9 % - ні.

УХВАЛИЛИ:

1. Взяти до відома результати аналітичного звіту щодо рівня обізнаності здобувачів з питань академічної доброчесності. Відзначити високий рівень розуміння студентами необхідності посилення на джерела інформації (понад 90%) та надання достовірних даних про результати навчання (біля 88%).
2. Визнати роботу викладачів ОП «Економіка» щодо роз'яснення правил цитування та санкцій за плагіат задовільною, враховуючи позитивну динаміку обговорення цих питань впродовж семестру (згідно з показниками категорії «Часто» та «Дуже часто»).
3. З метою покращення практичних навичок уникнення плагіату (враховуючи, що 57% респондентів не змогли чітко сформулювати шляхи його запобігання) посилити індивідуальну роботу зі студентами під час підготовки курсових та кваліфікаційних робіт щодо техніки академічного письма.
4. Гаранту освітньої програми врахувати результати опитування при актуалізації силабусів навчальних дисциплін у частині опису політики академічної доброчесності.
5. Контроль за виконанням рішення покласти на завідувача кафедри економічної кібернетики.

Завідувач кафедри
економічної кібернетики

Секретар

Олена БЕРЕСТЕЦЬКА

Любов ГАЦ